

LEMMINKÄISEN OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2009: Toisen neljänneksen tuloskehitys oli odotusten mukainen

Yhteenveto tammi-kesäkuulta 2009 (vertailuluku 1-6/2008):

- Liikevaihto laski 19 % ja oli 881,6 milj. euroa (1 090,8)
- Kansainvälisen liiketoiminnan osuus liikevaihdosta oli 25 % eli 223,3 milj. euroa (282,4)
- Liikevoitto oli 21,5 milj. euroa (32,1), liikevoittoprosentti oli 2,4 % (2,9)
- Tulos ennen veroja oli 2,4 milj. euroa (19,4)
- Osakekohtainen tulos oli -0,08 euroa (0,71)
- Liiketoiminnan rahavirta oli -70,6 milj. euroa (-174,6)
- Omavaraisuusaste oli 26,3 % (23,9) ja nettovelkaantumisaste 138,9 % (171,5)
- Tilauskanta laski kolmanneksen ja oli katsauskauden päättyessä 1 156,0 milj. euroa (1 696,7)
- Kansainvälisen liiketoiminnan osuus tilauskannasta oli 31 % eli 352,9 milj. euroa (456,4)

Yhteenveto huhti-kesäkuulta 2009 (vertailuluku 4-6/2008):

- Liikevaihto oli 544,6 milj. euroa (645,9)
- Liikevoitto oli 30,1 milj. euroa (37,6) ja liikevoittoprosentti oli 5,5 % (5,8)
- Tulos ennen veroja oli 20,9 milj. euroa (31,0)
- Osakekohtainen tulos oli 0,80 euroa (1,30)
- Liiketoiminnan rahavirta oli 14,8 milj. euroa (-112,3)

Huhti-kesäkuu 2009 toimialoittain:

Talonrakentamisessa asuntoja myytiin kotimaassa 171 (Q1/09: 123) ja Venäjällä 28 (Q1/09: 22). Uusia, pääosin vuokra-asuntokohteita käynnistettiin eri puolella Suomea. Toimitilarakentamisessa Lemminkäinen sopi useista uusista rakennustöistä.

Infrarakentamisessa kotimaan päällystyskausi käynnistyi hieman myöhässä, mutta vilkkaan kesäkuun johdosta vuoden toinen neljännes oli odotusten mukainen ja lähes edellisvuoden kaltainen. Lisääntyneet valuuttasuojauksuskustannukset etenkin Baltian toiminnoissa rasittivat jonkin verran toimialan tulosta.

Talotekniikassa vuoden toisen neljänneksen liikevaihto ja tulos kehittivät vuoden ensimmäistä neljännestä paremmin.

Rakennustuotteissa katto- ja vedeneristys- ja ympäristötuotteiden myynti- ja urakointityöt lisääntyivät selvästi katsauskauden loppupuolella.

Toimitusjohtaja Timo Kohtamäki:

”Rakentamisen heikko markkinatilanne huomioiden Lemminkäisen tuloskehitys vuoden toisella neljänneksellä oli tyydyttävä ja odotusten mukainen. Etenkin infrarakentamisessa ja rakennustuotteissa hyvä kesäkuu kompensoi hieman alaviriteistä kevättä. Asuntomyynti pysyi alkuvuoden tasolla ja selvästi viime vuoden loppua vilkkaampana. Sijoittajille myytyjä vuokra-asuntokohteita aloitettiin etenkin pääkaupunkiseudulla, ja Seinäjoella käynnistyi vuoden ensimmäinen omaperusteinen asuntokohde.

Erityisen ilahduttavaa oli Lemminkäisen toisen vuosineljänneksen positiivinen liiketoiminnan rahavirta. Omaperusteiseen asuntotuotantoon sitoutui rahaa viime vuotta vähemmän. Lisäksi yhtiön myyntisaamiset pienenevät merkittävästi viime vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Tiedotimme kesäkuussa sovituista rahoitusjärjestelyistä, joiden tarkoituksena on lisätä Lemminkäisen taloudellista liikkumavaraa ja parantaa likviditeettiä epävarmassa suhdannetilanteessa. Järjestelyjen turvin velkapositiomme rakenne tasapainottui siirtäen velan jakaumaa lyhytaikaisesta pitkäaikaiseen.

Lemminkäisen loppuvuoden näkymät vallitsevassa markkinatilanteessa ovat tyydyttävät. Yhtiön tilauskannan lasku näyttäisi pysähtyneen, ja lisäksi käynnissä oleva kolmas neljännes on meille perinteisesti paras."

Näkymät vuodelle 2009

Talonrakentamisessa asuntorakentamisen painopiste on siirtynyt vuokra-asuntotuotantoon. Asuntomyynti on piristynyt selvästi, ja kysynnän määrän pysymiselle alkuvuoden tasolla on hyvät edellytykset. Toimitilarakentamisessa Lemminkäisen työkanta loppuvuodelle on hyvä. Venäjällä asuntomyynti on viime vuotta vilkkaampaa, muun rakentamisen kysynnän ei odoteta merkittävästi kasvavan.

Kotimaassa kuntien lisääntyvät talousvaikeudet saattavat vähentää perustienpidon investointeja jo loppuvuodesta. Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa mittavat lisäelvytystoimet pitävät infrarakentamisen kysynnän hyvänä myös lähitulevaisuudessa. Venäjällä ja Baltian maissa rakentamisen kysyntä on heikko ja kilpailutilanne paikoin erittäin vaikea.

Taloteknisen huollon ja kunnossapidon sekä korjaustoiminnan kysynnän odotetaan pysyvän vakaana.

Lemminkäinen-konsernin vuoden 2009 liikevaihto ja tulos ennen veroja jäävät selvästi vuoden 2008 tasosta.

Tiedotustilaisuus

Suomenkielinen tiedotustilaisuus analyytikoille ja medialle järjestetään torstaina 6. päivänä elokuuta klo 10:00 ravintola Katajanokan Kasinolla, osoitteessa Laivastokatu 1, Helsinki. Osavuosikatsauksen esittelee toimitusjohtaja Timo Kohtamäki. Tulosta koskeva esitysmateriaali on saatavissa yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.lemminkainen.fi

LEMMINKÄINEN OYJ
Konserniviestintä

LISÄTIETOJA:

Timo Kohtamäki, toimitusjohtaja, puh 02071 53263
Robert Öhman, talous- ja rahoitusjohtaja, puh 02071 53515
Katri Sundström, sijoittajasuhteet, puh 02071 54813

LIITTEET:

Osavuosikatsaus 1.1.-30.6.2009
Osavuosikatsauksen taulukko-osa

JAKELU:

NASDAQ OMX Helsinki
keskeiset tiedotusvälineet
www.lemminkainen.fi

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. - 30.6.2009

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Kotimaan toiminta

Rakentamisen kysyntä on vähentynyt voimakkaasti, ja etenkin uudistalonrakentamisessa aloitusten määrä on romahtanut viime vuosien huipputasoista. Asuntorakentamisessa pääpaino on siirtynyt vuokra-asuntotuotantoon, mutta myös omaperusteinen asuntotuotanto on varovaisesti käynnistynyt. Asuntojen myynti on pirstunut selvästi viime vuoden lopun tasosta.

Toimitilarakentamisen kysyntä on vähentynyt, ja etenkin omaperusteisia kohteita on aloitettu niukasti. Kotimaiset kiinteistösijoittajat ovat jatkaneet sijoittamista kiinteistökohteisiin eri puolella Suomea.

Valtion elvytystoimet näkyvät selvimmin infrarakentamisessa ja perustienpidossa, mutta ilman pikaisia lisäelvytystoimenpiteitä alan näkymät lähitulevaisuudessa ovat epävarmat.

Talonrakentamisen korjausrakentamisen sekä taloteknisen huollon ja kunnossapidon palveluiden kysyntä on säilynyt vakaana. Valtion myöntämä korjausavustus vuonna 2009 on lisännyt korjausrakentamisen kysyntää vain osittain, sillä korjaushankkeet käynnistyvät viiveellä. Korjausavustuksen jatkaminen myös ensi vuonna olisi siten perusteltua.

Kilpailu lähes kaikilla rakentamisen toimialoilla on jatkunut kireänä ja hintataso on laskenut.

Kansainvälinen toiminta

Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa infrarakentamiseen suunnatut mittavat elvytystoimet ovat pitäneet markkinatilanteen hyvänä.

Baltian maissa rakentamisen markkinatilanne on edelleen varsin haasteellinen. Virossa ja Liettuaassa infrarakentamisen aktiviteetti ja toimintaympäristö ovat jonkin verran Latviaa paremmat.

Venäjällä asuntomyynti on ollut edellisvuotta vilkkaampaa, mutta rakentamisen kysynnän ei odoteta merkittävästi kasvavan lähitulevaisuudessa. Infrarakentamisessa markkinatilanne on ollut kuluvana vuonna heikko.

LIKEVAIHTO

Lemminkäisen liikevaihto tammi-kesäkuulta laski 19 % edellisvuoden vastaavaan kauteen verrattuna, ja oli 881,6 milj. euroa (1 090,8). Liikevaihto laski Lemminkäisen kaikilla toimialoilla, eniten talonrakentamisessa ja rakennustuotteissa. Liikevaihdosta 75 % tuli Suomesta, 15 % muista Pohjoismaista, 4 % Venäjältä ja 6 % muista maista.

Liikevaihto toimialoittain, milj. euroa	4-6/2009	4-6/2008	1-6/2009	1-6/2008	1-12/2008
Talonrakentaminen	233,4	295,7	432,1	572,8	1 207,5
Infrarakentaminen	228,3	256,4	300,2	351,4	920,3
Talotekniikka	60,6	68,0	115,9	124,6	269,9
Rakennustuotteet	37,8	45,8	56,4	70,8	156,0
Muut toiminnot ja konserni- eliminoinnit	-12,0	-13,7	-19,1	-22,3	-52,2
Toimialat yhteensä	548,0	652,1	885,5	1 097,3	2 501,5
Kohdistamattomat erät	-3,4	-6,3	-4,0	-6,6	-19,7
Konserni yhteensä (IFRS), josta kansainvälistä liiketoimintaa	544,6	645,9	881,6	1 090,8	2 481,8
	150,1	175,2	223,3	282,4	676,7

LIIKEVOITTO

Konsernin liikevoitto tammi-kesäkuussa heikkeni kolmanneksen edellisvuoden vastaavaan kauteen verrattuna, ja oli 21,5 milj. euroa (32,1). Huhti-kesäkuussa Lemminkäisen liikevoitto oli 30,1 milj. euroa (37,6) eli viidenneksen edellisvuoden vastaavaa kautta pienempi. Talonrakentamisen tulosta vuoden toisella neljänneksellä paransivat vilkkaana jatkunut asuntokauppa ja yksittäiset kiinteistökaupat.

Liikevoitto toimialoittain, milj. euroa	4-6/2009	4-6/2008	1-6/2009	1-6/2008	1-12/2008
Talonrakentaminen	11,4	9,2	21,1	19,6	69,7
Infrarakentaminen	14,1	17,1	-3,7	0,7	26,2
Talotekniikka	2,6	5,6	5,1	7,3	16,3
Rakennustuotteet	3,2	4,6	0,7	3,4	10,5
Muut toiminnot	-2,1	-0,8	-2,3	-1,9	-3,3
Toimialat yhteensä	29,2	35,6	20,9	29,0	119,4
Kohdistamattomat erät	0,9	2,0	0,6	3,1	3,8
Konserni yhteensä (IFRS)	30,1	37,6	21,5	32,1	123,2
Liikevoitto-% toimialoittain	4-6/2009	4-6/2008	1-6/2009	1-6/2008	1-12/2008
Talonrakentaminen	4,9	3,1	4,9	3,4	5,8
Infrarakentaminen	6,2	6,7	-1,2	0,2	2,8
Talotekniikka	4,3	8,2	4,4	5,8	6,1
Rakennustuotteet	8,5	10,0	1,3	4,7	6,7
Konserni yhteensä (IFRS)	5,5	5,8	2,4	2,9	5,0

TILAUSKANTA

Lemminkäisen tilauskanta katsauskauden päättyessä oli 1 156,0 milj. euroa (1 696,7) eli noin kolmanneksen viime vuoden vastaavaa ajankohtaa pienempi. Tilauskanta kuitenkin kasvoi hieman maaliskuun 2009 lopusta. Kansainvälisen liiketoiminnan osuus tilauskannasta oli 31 % (27).

Tilauskanta toimialoittain, milj. euroa	30.6.2009	31.3.2009	31.12.2008	30.6.2008
Talonrakentaminen	533,2	521,2	576,3	919,9
Infrarakentaminen	497,7	482,6	365,4	603,4
Talotekniikka	84,0	85,8	97,7	120,5
Rakennustuotteet	41,2	32,6	25,2	52,9
Konserni yhteensä, josta	1 156,0	1 122,2	1 064,5	1 696,7
kansainvälistä liiketoimintaa	352,9	341,4	263,1	456,4

TASE, RAHAVIRTA JA RAHOITUS

Konsernitaseen loppusumma 30.6.2009 oli 1 333,2 milj. euroa (1 379,0). Sijoitetun pääoman tuotto oli 3,6 % (4,7) ja omavaraisuusaste 26,3 % (23,9). Nettovelkaantumisaste oli 138,9 % (171,5).

Rahavirtalaskelman mukainen liiketoiminnan rahavirta tammi-kesäkuussa oli -70,6 milj. euroa (-174,6), nettoinvestointien rahavirta -16,3 milj. euroa (-23,8) ja rahoituksen rahavirta -50,3 milj. euroa (195,9). Katsauskauden rahavirtaan sisältyy vuodelta 2008 maksettuja osinkoja 17,9 milj. euroa (32,6). Huhti-kesäkuussa liiketoiminnan rahavirta oli 14,8 milj. euroa (Q2/08: -112,3), nettoinvestointien rahavirta -5,2 milj. euroa (Q2/08: -14,4) ja rahoituksen rahavirta -53,3 milj. euroa (Q2/08: 108,3).

Käyttöpääoma oli katsauskaudella 922,0 milj. euroa (1 008,7) ja nettokäyttöpääoma 486,5 milj. euroa (541,8). Käynnissä oleva asunto- ja toimitilat tuotanto on edelleen merkittävä käyttöpääomaa sitova erä.

Likvidit varat katsauskauden päättyessä olivat 111,0 milj. euroa (76,0).

Korollisen velan määrä katsauskauden lopussa oli 556,2 milj. euroa (591,7), josta lyhytaikaista korollista velkaa oli 288,4 milj. euroa ja pitkäaikaista korollista velkaa 267,8 milj. euroa. Korollinen nettovelka oli 445,2 milj. euroa (515,6). Nettorahoituskulut olivat 19,1 milj. euroa (12,7), mikä oli 2,2 % (1,2) liikevaihdosta. Rahoituskuluja kasvattivat valuuttakurssimuutokset ja –suojauskustannukset Venäjällä ja Baltian maissa yhteensä noin 3 milj. eurolla.

Lemminkäisen korollisesta velasta oli 50 % lainoja rahoituslaitoksilta, 14 % yritystodistuksia, 14 % omaperusteiseen asunto- ja toimitilat tuotantoon liittyviä projektilainoja, 9 % TyEL-lainoja, 10 % rahoitusleasingvelkoja ja 3 % muita velkoja.

Lemminkäinen sopi rahoitusjärjestelyistä katsauskaudella. Yhtiö järjesti uudelleen lyhytaikaisia luottojaan yhteensä 270 milj. euron arvosta ja neuvotteli pankkitakauksen 115 milj. euron TyEL-lainakiintiölle, josta katsauskauden päättyessä oli nostettu 52 milj. euroa. Loput 63 milj. euroa nostetaan kuluvaan vuoden kolmannen neljänneksen aikana. Sovitut järjestelyt siirsivät yhtiön kokonaisvelkapolitiikan jakaamaa lyhytaikaisesta pitkäaikaiseen. Järjestelyjen jälkeen Lemminkäiselle jäi käyttämätöntä TyEL-lainakiintiötä noin 40 milj. euroa.

TOIMIALAT

TALONRAKENTAMINEN

Avainluvut, milj. euroa	4-6/2009	4-6/2008	1-6/2009	1-6/2008	1-12/2008
Liikevaihto	233,4	295,7	432,1	572,8	1 207,5
Liikevoitto	11,4	9,2	21,1	19,6	69,7
Liikevoitto-%	4,9	3,1	4,9	3,4	5,8
Tulos ennen veroja	8,0	5,9	15,5	14,5	56,7
Tilaukanta kauden lopussa			533,2	919,9	576,3

Talonrakentamisen liikevaihto tammi-kesäkuussa heikkeni neljänneksen edellisvuoden vastaavaan kauteen verrattuna, mutta tulos kehittyi vertailukautta paremmin. Tulosta paransivat piristynyt asuntokauppa Suomessa ja Venäjällä sekä yksittäiset kiinteistökaupat vuoden toisella neljänneksellä. Liikevaihdosta 82 % tuli Suomesta, 6 % Venäjältä, 5 % muista Pohjoismaista ja 7 % muista maista. Talonrakentamisen tilauksien lasku pysähtyi ja oli hieman maaliskuun 2009 tilauksentaa suurempi.

Kotimaan toiminta:

Omaperusteisia asuntoja myytiin tammi-kesäkuussa 294 (430) ja niitä valmistui 306 (304). Uusia asuntoja aloitettiin 15 (492). Katsauskauden lopussa rakenteilla oli 296 (1 311) asuntoa, joista 138 oli myymättömiä. Valmiita myymättömiä oli 459 (286).

Urakoitujen asuntoaloitusten määrä ollut selvässä kasvussa, ja vuonna 2009 aloitettiin kaikkiaan 420 uuden asunnon rakentaminen.

Lemminkäisen omistuksessa oli katsauskauden päättyessä käyttämätöntä rakennusoikeutta kotimaassa yhteensä 974 000 k-m², josta asuntorakennusoikeuden osuus oli noin 473 000 k-m². Lisäksi sitovia tai ehdollisia yhteistyö- ja kaavoitussopimuksia oli noin 717 000 k-m² vastaava määrä, josta asuntorakennusoikeuden osuus oli noin 340 000 k-m². Tonttien arvo oli 93 milj. euroa.

Lemminkäisen asuntorakentamisen painopiste on kuluvaan vuonna siirtynyt vuokra-asuntotuotantoon. Pääkaupunkiseudulla ja muutamassa kasvukeskuksessa yhtiö aloitti useita uusia sijoittajille myytyjä vuokraohteita. Pauligin kanssa Lemminkäinen sopi vanhan paahtimoalueen vaiheittaisesta ostamisesta Helsingin Vuosaarella, johon on kaavoitettu noin 2 000 asukkaan asuinalue. Alueen suunnittelutyö on käynnistynyt ja rakentamisen arvioidaan alkavan ensi vuonna. Seinäjoella Lemminkäinen käynnisti kesäkuussa vuoden 2009 ensimmäisen omaperusteisen asuntokohteen. Uusien omaperusteisten asuntokohteen aloituskynnys on edelleen korkea, eikä uusia kohteita käynnistetä ilman riittävän korkeaa varausastetta.

Toimitilarakentaminen on hiljentynyt viime vuoden vastaavasta ajankohdasta ja etenkin toimistorakentamisen kysyntä on ollut vähäistä. Toimitilarakentamisessa Lemminkäinen sai katsauskaudella useita uusia urakoita eri puolella Suomea yhteensä noin 90 milj. euron arvosta.

IKEA Real Estate Oy:n kanssa Lemminkäinen solmi urakkasopimuksen IKEA Tampere –tavaratalon rakentamisesta. Työ toteutetaan projektihoitourakkana ja sen arvo on noin 18 milj. euroa.

Korjausrakentamisessa markkinatilanne säilyi vakaana. Valtion korjausrakentamiseen suunnatut elvytystoimet ovat jonkin verran lisänneet korjaustöiden kysyntää. Korjausrakentamisen osuus Lemminkäisen talonrakentamisesta on noin 17 %.

Katsauskauden jälkeen Lemminkäinen tiedotti Kuopion kaupunginhallituksen valinneen sen mittavan elinkaarihankkeen palveluntuottajaksi. Hankekokonaisuuteen kuuluvat neljän koulun ja yhden päiväkodin uudisrakennus- ja peruskorjaustyöt. Rakennusten hoito ja ylläpito ovat Lemminkäisen vastuulla 25 vuoden palvelujakson ajan. Hankkeen kokonaisarvo on 93,5 milj. euroa.

Kansainvälinen toiminta:

Asuntomyynti Venäjällä on ollut selvästi edellisvuotta vilkkaampaa. Tammi-kesäkuussa omaperusteisia asuntoja myytiin 50 (17), kun niitä vuonna 2008 myytiin kaikkiaan 61. Katsauskauden lopussa rakenteilla oli 323 (570) asuntoa, joista 212 oli myymättä. Valmiita myymättömiä ei ollut yhtään. Vuonna 2008 Lemminkäinen keskeytti Venäjällä 264 asunnon rakentamisen voimakkaasti heikentyneen asuntomyynnin seurauksena.

Venäjän talouden näkymät ovat edelleen epävarmat, eikä rakentamisen kysynnän odoteta olennaisesti kasvavan kuluvana vuonna. Lemminkäisen Venäjälle sitoutuneen pääoman määrä katsauskauden lopussa oli 34 milj. euroa.

Ruotsissa omaperusteisia asuntoja oli katsauskauden lopussa rakenteilla 68 (80), joista myymättä oli 23. Valmiita myymättömiä oli 2. Ruotsissa myytiin tammi-kesäkuussa 13 asuntoa.

Lemminkäisen kansainvälisen projektinjohtotoiminnan painopiste on edelleen suomalaisten teollisuusyritysten tehdashankkeissa mm. Kiinassa, Intiassa ja Puolassa.

Televerkkorakentamisessa on odotettavissa siirtymistä entistä energiatehokkaampiin verkkoratkaisuihin, mikä saattaa lisätä verkkojen uudistustöiden kysyntää lähitulevaisuudessa.

Katsauskauden jälkeen Lemminkäinen sopi Cargotecin uuden kokoonpanotehtaan projektinjohtourakasta Puolaan. Hankkeen kokonaisarvo on noin 22 milj. euroa, ja urakan on määrä valmistua kesäkuussa 2010.

INFRARAKENTAMINEN

Avainluvut, milj. euroa	4-6/2009	4-6/2008	1-6/2009	1-6/2008	1-12/2008
Liikevaihto	228,3	256,4	300,2	351,4	920,3
Liikevoitto	14,1	17,1	-3,7	0,7	26,2
Liikevoitto-%	6,2	6,7	-1,2	0,2	2,8
Tulos ennen veroja	11,7	15,5	-10,3	-1,5	16,8
Tilaukanta kauden lopussa			497,7	603,4	365,4

Infrarakentamisen liikevaihto laski tammi-kesäkuussa 15 %, ja oli 300,2 milj. euroa (351,4). Liikevaihdosta 54 % tuli Suomesta, 35 % muista Pohjoismaista ja 10 % Baltian maista. Liiketoiminnan volyymi lisääntyi etenkin katsauskauden loppua kohden, ja kokonaisuudessaan vuoden toisen neljänneksen tuloskehitys oli odotusten mukainen. Toimialan tulosta rasittivat kasvaneet rahoituskustannukset, joista suurimman erän muodostivat Baltian toimintojen valuuttasuojauksenkustannukset. Merkittävien väylä- ja tunnelihankkeiden puuttuessa kokonaistilaukanta on edellisvuotta pienempi.

Kotimaan toiminta:

Päällystyksessä vuoden toinen neljännes kehittyi odotusten mukaisesti, ja toiminnan volyyymi oli lähes edellisvuoden tasolla. Asfalttipäällysteiden hintataso pysyi kuitenkin edelleen matalana. Kuntien heikko taloustilanne saattaa vähentää perustienpidon investointeja ja päällystyksen kysyntää jo loppusyksystä ja etenkin ensi vuonna.

Väylärakentamisen odotetaan vähitellen vilkastuvan suurten hankkeiden käynnistyessä vuosina 2010-2011. Kilpailu väylärakentamisessa säilyy kireänä alalla vallitsevan ylikapasiteetin johdosta. Suurten väylähankkeiden aikaistaminen toisi helpotusta tilanteeseen.

Kalliorakentamisessa ja etenkin pohjarakentamisessa markkinatilanne on parantunut ja useita hankkeita on tarjouslaskennassa. Lemminkäinen aloitti huhti-kesäkuussa useita pienempiä kallio- ja pohjarakentamisen urakoita, joiden arvo oli yhteensä n. 20 milj. euroa. Katsauskauden jälkeen sovittiin Hämpin parkkiloalan rakennustöistä Tampereella. Työt kohteessa alkavat elokuun 2009 aikana ja urakan arvo on 26 milj. euroa.

Kiviaineksen myynti on ollut edellisvuotta vähäisempää, mutta alan hintataso on pysynyt toistaiseksi vakaana. Kiviaineksen urakointitöissä Lemminkäisen tilauskanta on markkinatilanteeseen nähden hyvällä tasolla. Valmisbetonin kysyntä on vähentynyt selvästi talonrakennustoiminnan hiljentyessä ja hintataso on vaihdellut alueittain voimakkaasti.

Kansainvälinen toiminta:

Norjassa ja Tanskassa päällystystöiden kysyntä on ollut odotettua vilkkaampaa. Molempien maiden hallitukset ovat jatkaneet voimakkaita lisäelvytystoimia infrarakentamisessa tuleville vuosille. Lisäbudjetin vaikutukset näkyvät kuitenkin perustienpidossa selvästi vasta vuonna 2010.

Ruotsissa Lemminkäisellä on käynnissä tunnelirakennusurakoita, joista viimeisten on määrä valmistua ensi vuonna. Pohjarakentamisen markkinatilanne on Ruotsissa ollut kuluvana vuonna erityisen hyvä. Myös useita uusia kalliorakentamisen hankkeita on vireillä.

Baltian maissa infrarakentamisen markkinatilanne on pysynyt heikkona. Lemminkäisen tilauskanta Virossa ja Liettuaassa on tyydyttävä. Virossa on käynnistymässä kolme EU-rahoitteista tienparannusurakkaa. Liettuaassa EU rahoittaa tieverkoston kehitystyötä vuosina 2009-2010 yhteensä 190 milj. euron arvosta.

TALOTEKNIikka

Avainluvut, milj. euroa	4-6/2009	4-6/2008	1-6/2009	1-6/2008	1-12/2008
Liikevaihto	60,6	68,0	115,9	124,6	269,9
Liikevoitto	2,6	5,6	5,1	7,3	16,3
Liikevoitto-%	4,3	8,2	4,4	5,8	6,1
Tulos ennen veroja	2,8	6,1	5,5	8,3	18,5
Tilaukanta kauden lopussa			84,0	120,5	97,7

Talotekniikassa toisen neljänneksen tuloskehitys jäi edellisvuoden vastaavasta tasosta, mutta oli markkinatilanteeseen nähden odotusten mukainen. Huhti-kesäkuun liikevaihto oli 9 % suurempi ja liikevoitto 4 % parempi kuin tammi-maaliskuussa. Tilaukannan kate on normaali.

Pääkaupunkiseudulla saatiin vuoden toisella neljänneksellä useita kiinteistöjen peruskorjaus- tai muutoshankkeisiin liittyviä urakkasopimuksia, joiden toimitukset ajoittuvat vuosille 2009-2010. Kilpailu alalla jatkuu kuitenkin erittäin kireänä, ja hankkeiden määrä ja koko ovat selvästi pienentyneet edellisvuosista. Myös raaka-aineiden, etenkin kuparin hinta on kesän aikana noussut selvästi.

Taloteknisen huollon, kunnossapidon ja korjaustoiminnan kysyntä on pysynyt vakaana, ja kehityksen odotetaan jatkuvaan samansuuntaisena myös loppuvuonna. Alan merkittäviksi kilpailutekijöiksi ovat muodostuneet energiatehokkuuden hallinta ja erikoisosaaminen, mm. kylmälaitteiden huolto- ja asennustoiminta.

Lemminkäisen talotekniikka-toimialan teollisuuspalveluilla on käynnissä merkittäviä teollisuuden lämmön- ja voimantuotantoon kohdistuvia asennusprojekteja Suomessa ja Ruotsissa vuosille 2009-2010.

RAKENNUSTUOTTEET

Avainluvut, milj. euroa	4-6/2009	4-6/2008	1-6/2009	1-6/2008	1-12/2008
Liikevaihto	37,8	45,8	56,4	70,8	156,0
Liikevoitto	3,2	4,6	0,7	3,4	10,5
<i>Liikevoitto-%</i>	<i>8,5</i>	<i>10,0</i>	<i>1,3</i>	<i>4,7</i>	<i>6,7</i>
Tulos ennen veroja	3,0	4,4	0,3	3,0	9,9
Tilaukanta kauden lopussa			41,2	52,9	25,2

Katto- ja vedeneristystuotteissa myynti käynnistyi keväällä edellisvuotta hitaammin, mutta vilkastui selvästi kesän aikana. Myös urakointi lisääntyi katsauskauden lopussa, ja Lemminkäinen sai joitakin merkittäviä siltaeristysurakoita. Kateaineiden vienti on vähentynyt viime vuodesta, mutta kotimaassa odotettua vilkkaampi kysyntä on vähäisten varastojen johdosta aiheuttanut toimitusaikojen pidentymistä muutamien tuotteiden osalta. Taloyhtiöiden piha- ja kattokorjaustöiden kyselyt ovat loppuvuotta kohden lisääntyneet jonkin verran valtion myöntämän korjausavustuksen turvin.

Ympäristörakentaminen on edellisvuoden tasolla, ja tilaukanta etenkin urakoinnissa on hyvä myös loppuvuodelle. Betonielementtien kysyntä on kasvanut hieman vuokra-asuntotuotannon käynnistymisen myötä, mutta hintataso alalla on heikko.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Lemminkäinen Oyj:n osakkeen kurssi katsauskauden alussa oli 13,05 euroa (31,50) ja katsauskauden lopussa 19,02 euroa (29,01). Osakekannan markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 323,7 milj. euroa (493,8). Osakkeita vaihdettiin katsauskauden aikana yhteensä 884 329 kappaletta (2 157 846). Vaihdon arvo oli 15,4 milj. euroa (68,0). Yhtiöllä oli katsauskauden lopussa 4 790 osakkeenomistajaa (4 094).

Lemminkäisen osakepääoma on 34 042 500 euroa. Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja osakkeiden lukumäärä on 17 021 250 kappaletta.

INVESTOINNIT

Katsauskauden investoinnit olivat 19,4 milj. euroa (35,6). Investoinnit olivat lähinnä päällystys- ja kiviainestoiminnan korvausinvestointeja.

HENKILÖSTÖ

Konserniyhtiöiden palveluksessa oli katsauskauden aikana keskimäärin 8 543 henkilöä (9 498). Henkilöstöstä 69 % työskenteli Suomessa, 12 % muissa Pohjoismaissa, 11 % Baltian maissa ja 8 % muissa maissa.

Vuoden 2008 loppupuoliskolta alkaneet vähennystoimenpiteet ovat tähän mennessä koskeneet noin 1 000 henkilöä. Toimialoista eniten henkilöstövähennyksiä on toteutettu talonrakentamisessa ja rakennustuotteissa.

Henkilöstö, keskimäärin	1-6/2009	1-3/2009	1-6/2008	1-12/2008
Työntekijät	5 374	4 918	6 262	6 490
Toimihenkilöt	3 169	3 180	3 236	3 286
Henkilöstö yhteensä, josta ulkomailla työskenteleviä	8 543 2 655	8 098 2 517	9 498 2 692	9 776 2 836
Henkilöstö katsauskauden lopussa	9 589	7 998	10 919	8 910
Katsauskauden palkat ja palkkiot, milj. euroa	153,5	66,9	168,2	358,1
Henkilöstö toimialoittain, keskimäärin	1-6/2009	1-3/2009	1-6/2008	1-12/2008
Talonrakentaminen	2 480	2 526	3 242	3 159
Infrarakentaminen	3 263	2 873	3 351	3 658
Talotekniikka	1 955	1 940	1 971	2 013
Rakennustuotteet	732	649	830	839
Konsernihallinto	113	110	105	107
Yhteensä	8 543	8 098	9 498	9 776

MUUTOKSIA YHTIÖN JOHDOSSA

Lemminkäisen talotekniikka-toimialan johtajaksi ja Tekmanni Oy:n toimitusjohtajaksi on 1.1.2010 alkaen nimitetty Tekmanni Service Oy:n nykyinen toimitusjohtaja KTM Marcus Karsten (s.1966). Tekmanni Oy:n nykyinen toimitusjohtaja Antero Huhta (s.1947) jää eläkkeelle vuoden 2010 alusta.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET JA HALLINTO

Lemminkäinen Oyj:n 17.3.2009 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön tilinpäätöksen vuodelta 2008 ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden. Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti jakaa osinkoa 0,90 euroa osakkeelta eli yhteensä 15 319 125 euroa. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 20.3.2009 ja osingon maksupäivä 27.3.2009.

Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Berndt Brunow, Kristina Pentti-von Walzel, Teppo Taberman ja Juhani Mäkinen. Uusiksi hallituksen jäseniksi valittiin DI Mikael Mäkinen ja KTM Heikki Rätty. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KHT-Yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, jossa päävastuullisena tilintarkastajana toimii Jan Holmberg, KHT.

Lemminkäinen Oyj:n hallitus piti järjestäytymiskokouksen 17.3.2009. Lemminkäinen Oyj:n hallituksen puheenjohtajana jatkaa Berndt Brunow ja varapuheenjohtajana Juhani Mäkinen.

Kokouksessa päätettiin tarkastusvaliokunnan, nimeämisvaliokunnan sekä palkkio- ja nimitysvaliokunnan kokoonpanoista. Hallitus valitsi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Heikki Rädyn ja jäseniksi Juhani Mäkisen ja Kristina Pentti-von Walzelin. Nimeämisvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Berndt Brunow ja jäseniksi Kristina Pentti-von Walzel ja Teppo Taberman. Palkkio- ja nimitysvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Teppo Taberman ja jäseniksi Berndt Brunow ja Mikael Mäkinen.

OIKEUDENKÄYNNIT

Markkinaoikeus määräsi joulukuussa 2007 seitsemälle asfalttialan yritykselle kilpailunrajoituslain vastaisesta menettelystä yhteensä 19,4 miljoonan euron seuraamusmaksut, josta Lemminkäiselle 14 milj. euroa. Kilpailuviraston esitys Lemminkäiselle oli 68 milj. euroa.

Lemminkäisen lisäksi kilpailuvirasto ja eräät muut asfalttialan yritykset ovat valittaneet markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka on ilmoittanut, että sen tarkoituksena on antaa asiassa ratkaisu syyskuussa 2009.

Helsingin käräjäoikeuteen jätettyjen haastehakemusten mukaan eri kunnat tulevat vaatimaan Lemminkäiseltä ja muilta asfalttiyhtiöiltä vahingonkorvausta, mikäli korkein hallinto-oikeus toteaa, että ko.

kuntien alueella on ollut kilpailunrajoituslain vastaista toimintaa. Tiehallinto on vaatinut Lemminkäiseltä enintään 10,5 milj. euroa ja yhteisvastuullisesti muiden asfalttiyhtiöiden kanssa enintään 5,6 milj. euroa.

Vaatimukset perustuvat kilpailuviraston väitteisiin siitä, että kielletyt kilpailunrajoitukset olisivat nostaneet päällysteiden hintatasoa tiettyinä ajanjaksoina. Lemminkäinen on kiistänyt nämä väitteet sekä markkinaoikeudessa että korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Lisäksi suuri osa Lemminkäisen tietoon tulleista haastehakemuksista koskee alueita ja/tai ajankohtia, joiden osalta markkinaoikeus on katsonut päätöksessään, että Lemminkäinen ei ole toiminut kilpailunrajoituslain vastaisesti.

Kaikissa haastehakemuksissa on pyydetty, että korvausvaatimukset jätetään lepäämään ja niiden käsittelyä jatketaan vain, jos korkein hallinto-oikeus päätyy katsomaan Lemminkäisen rikkoneen kilpailunrajoituslakia haastehakemuksissa tarkoitetuilla alueilla ja niissä mainittuina ajanjaksoina. Lemminkäinen on yhtynyt lepäämäänjättämispyyntöihin, mutta pitää esitettyjä korvausvaatimuksia perusteettomina. Vaatimuksista ei ole tehty kuluvarausta.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Lemminkäisen liiketoiminnan riskit on luokiteltu kuuteen ryhmään, jotka ovat markkinariskit, projekti-riskit, rahoitusriskit, luottotappioriskit, ympäristöriskit sekä tapaturmat ja vahingot. Tunnistettujen merkittävimpien riskien hallitsemiseksi on määritelty tarvittavat toimenpiteet.

Merkittävin Lemminkäisen lähiajan riskeistä on markkinariski. Kansainvälinen rahoituskriisi ja talouden taantuma luo epävarmuutta Lemminkäisen toimintaympäristössä sen keskeisillä toimialoilla ja vaikeuttaa tulevien muutosten ennakoimista. Tästä johtuen yhtiössä on ryhdytty tarvittaviin sopeuttamistoimiin.

Voimakkaasti laskenut asuntotuotannon kysyntä lisää myyntiriskiä. Vuonna 2009 uusia asuntokohteita aloitetaan vain jos kohteilla on riittävän korkea varausaste. Venäjällä yhtiö on keskeyttänyt lähes 300 asunnon rakentamisen.

Lemminkäisen asiakkaiden rahoitusvaikeudet saattavat vaikuttaa heikentävästi yhtiön tuotteiden ja palveluiden kysyntään. Luottotappioriskeihin kiinnitetään erityistä huomiota ja myyntisaamisia seurataan aktiivisesti.

Lemminkäisen strategian lähtökohtana on toiminnan suuntaaminen suhdannekäyttäytymiseltään toisistaan poikkeaville liiketoiminta-alueille. Kotimaan uudistalonrakentamisen kysynnän vaihtelua tasapainottaa infrarakentaminen. Huollon ja korjausrakentamisen osuus konsernin kaikesta liiketoiminnasta on noin kolmannes.

Lemminkäisen riskienhallinnasta kerrotaan tarkemmin yhtiön vuosikertomuksessa ja verkkosivuilla.

NÄKYMÄT VUODELLE 2009

Talonrakentamisessa asuntorakentamisen painopiste on siirtynyt vuokra-asuntotuotantoon. Asuntomyynti on piristynyt selvästi, ja kysynnän määrän pysymiselle alkuvuoden tasolla on hyvät edellytykset. Toimitilarakentamisessa Lemminkäisen työkanta loppuvuodelle on hyvä. Venäjällä asuntomyynti on viime vuotta vilkkaampaa, muun rakentamisen kysynnän ei odoteta merkittävästi kasvavan.

Kotimaassa kuntien lisääntyvät talousvaikeudet saattavat vähentää perustienpidon investointeja jo loppuvuodesta. Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa mittavat lisäelvytystoimet pitävät infrarakentamisen kysynnän hyvänä myös lähitulevaisuudessa. Venäjällä ja Baltian maissa rakentamisen kysyntä on heikko ja kilpailutilanne paikoin erittäin vaikea.

Taloteknisen huollon ja kunnossapidon sekä korjaustoiminnan kysynnän odotetaan pysyvän vakaana.

Lemminkäinen-konsernin vuoden 2009 liikevaihto ja tulos ennen veroja jäävät selvästi vuoden 2008 tasosta.

Helsingissä 6. päivänä elokuuta 2009
LEMMINKÄINEN OYJ
Hallitus

OSAVUOSIKATSAUKSEN TAULUKKO-OSA

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IFRS-standardien kirjaamis- ja laadintaperiaatteita noudattaen, ja se on IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukainen. Osavuositarkastuksen laadinnassa on sovellettu samoja IFRS-standardien kirjaamis- ja arvostusperiaatteita kuin vuoden 2008 tilinpäätöksessä alempana mainituin muutoksin.

Osavuositarkastuksen tiedot ovat tilintarkastamattomia.

Vuoden 2009 alusta käyttöön otetut standardit ja tulkinnat

- IAS 1 (uudistettu), Tilinpäätöksen esittäminen. Standardin muutoksen tarkoituksena on parantaa tilinpäätöksen käyttäjien mahdollisuuksia analysoida ja vertailla tilinpäätöslaskelmissä annettavia tietoja muun muassa erottamalla yrityksen omassa pääomassa tapahtuvat muutokset, jotka liittyvät liiketoimien yrityksen omistajien kanssa muista oman pääoman muutoksista. Omistajiin liittymättömät muutokset esitetään laajassa tuloslaskelmassa.

- IFRS 8 Segmenttiraportointi. Standardi edellyttää, että esitettävät segmenttitiedot perustuvat sisäiseen, johdolle toimitettavaan segmenttiraportointiin. Lemminkäinen raportoi osavuositarkastukset tilikauden 2009 alusta IFRS 8 Toimintasegmentit -standardin mukaisesti. Standardin käyttöön otolla ei ole vaikutusta Lemminkäinen-konsernin toimintasegmenttien lukumäärään tai niiden rakenteeseen, mutta se muuttaa segmenttitietoja. Standardilla ei ole vaikutusta maantieteellisiin segmenttitietoihin.

Johdolle raportoitavat segmenttitiedot on pääsääntöisesti laadittu samoilla laskentaperiaatteilla kuin konsernitilinpäätös. Segmenttiraportoinnissa ei huomioida laskennallisia eriä. Tällaisia eriä ovat muun muassa rahoitusleasingillä hankittujen hyödykkeiden poistot ja maksuista erotetut korot sekä takuuvaraukset ja realisoitumattomat johdannaisvoitot tai -tappiot. Rahoitusleasingjärjestelyt on käsitelty johdon segmenttiraportoinnissa tavallisina vuokrasopimuksina, mikä poikkeaa IFRS-tilinpäätöksen laadintaperiaatteista. Osakkuusyhtymät yhdistellään segmenttiraportoinnissa omistusosuuden suhteessa rivi-riviltä -menetelmällä. IFRS-tilinpäätöksessä osakkuusyhtymät yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Segmenttiraportoinnissa segmenttien välistä myyntiä ei kohdisteta segmenteille sen vähäisyyden vuoksi eikä sitä raportoida johdolle. Segmenttiraportoinnin vertailutiedot on julkaistu erillisessä tiedotteessa 5.5.2009.

- IAS 23 (uudistettu) Vieraan pääoman menot. Standardin muutos edellyttää ehdot täyttäviin hyödykkeisiin liittyvien vieraan pääoman menojen aktivoimista osaksi hyödykkeen hankintamenoa. Näiden menojen kirjaaminen suoraan kuluksi kielletään. Konserni aktivoi 1.1.2009 alkaen vieraan pääoman menot ehdot täyttävissä hankkeissa ja osatuloutusprojekteissa.

Tehdyn selvityksen perusteella seuraavilla tulkinnoilla ja standardeilla ei ole olennaista vaikutusta Lemminkäinen-konsernin osavuositarkastukseen: IAS 32 (muutos), IFRS 2, IFRIC 11, IFRIC 13, IFRIC 14 ja IFRIC 16.

IFRS-tilinpäätösstandardien uusien tulkintojen vaikutukset tulevaisuudessa

IASB on julkistanut alla luetellut standardit ja tulkinnat, jotka tulevat voimaan vuonna 2010 tai myöhemmin. Konserni on päättänyt olla soveltamatta näitä ennenaikaisesti ja ottaa ne käyttöön vasta tulevana tilikautena.

- IFRIC 15, Kiinteistöjen rakentamissopimukset. Tulkintaa tulee soveltaa viimeistään 1.1.2010 alkavalta tilikaudelta. Tulkinta selvittää käsitelläänkö kiinteistöjen rakennussopimuksia IAS 11 Pitkäaikaishankkeet – standardin vai IAS 18 Tuotot -standardin mukaisesti ja milloin tällaisia rakennusprojekteja voidaan osatulouttaa. Lemminkäinen-konsernissa uuden tulkinnan vaikutus kohdistuu ainakin perustajaurakointikohteiden tuloutuskäytäntöön, joka muuttuisi osatuloutuksesta luovutuksen mukaiseksi. Tällöin näiden kohteiden tulouttaminen hidastuu.

- IFRIC 12 Service Concession Arrangements. Palvelusopimukset julkisen sektorin kanssa. Tulkinta koskee sopimusjärjestelyjä, joissa yksityinen taho osallistuu julkisten palveluiden kehittämiseen, rahoittamiseen,

toteuttamiseen tai infrastruktuurin ylläpitoon. Tulkinnalla ei ole olennaista vaikutusta tähän osavuositarkastukseen, eikä tilinpäätökseen.

- IFRS 3 (uudistettu), Liiketoimintojen yhdistäminen. Uudistettu standardi edellyttää edelleen hankintamenomenetelmän käyttöä yritysten yhteenliittymien käsittelyssä, kuitenkin eräillä merkittävillä muutoksilla. Esimerkiksi kaikki yritysten hankkimiseen liittyvät maksut tulee kirjata käypään arvoon hankinta-ajankohtana ja eräät ehdolliset vastikkeet arvostetaan hankinnan jälkeen käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Liikearvo voidaan laskea perustuen emoyhtiön osuuteen nettovarallisuudesta tai se voi sisältää vähemmistöosuudelle kohdistetun liikearvon. Kaikki transaktiomenot kirjataan kuluksi. Konsernin johto on selvittämässä standardin vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IAS 27 (uudistettu), Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös. Uudistettu standardi edellyttää kaikkien vähemmistötransaktioiden kirjaamista omaan pääomaan, jos määräysvaltaa ei esiinny. Näin ollen vähemmistötransaktiot eivät enää johda liikearvon eivätkä tulosvaikutteisen voiton tai tappion kirjaamiseen. Standardi määrittelee transaktioiden käsittelyn myös silloin, kun määräysvalta siirtyy. Mahdollisesti jäljelle jäävä osuus hankinnan kohteessa arvostetaan käypään arvoon ja syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin johto on selvittämässä standardin vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Tehdyn selvityksen perusteella seuraavilla tulkinnoilla ja standardeilla ei ole olennaista vaikutusta Lemminkäinen-konsernin tilinpäätöksiin: IAS 39 (muutos), IFRS 5 (muutos), IFRIC 17 ja IFRIC 18.

TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT JA MUUT LIITETIEDOT

- 1) Konsernin tuloslaskelma
- 2) Konsernin laaja tuloslaskelma
- 3) Konsernitase
- 4) Konsernin rahavirtalaskelma
- 5) Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
- 6) Konsernin tuloslaskelma vuosineljänneksittäin
- 7) Segmentti-informaatio
- 8) Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut
- 9) Osakekohtaiset tunnusluvut
- 10) Aineelliset hyödykkeet
- 11) Myydyt liiketoiminnot
- 12) Lähipiiritapahtumat
- 13) Konsernin antamat vakuudet ja vastuusitoumukset
- 14) Oikeudenkäynnit

1) KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	4-6/ 2009	4-6/ 2008	1-6/ 2009	1-6/ 2008	1-12/ 2008
Liikevaihto	544,6	645,9	881,6	1 090,8	2 481,8
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-505,3	-599,4	-845,9	-1 044,7	-2 325,0
Poistot	9,5	9,3	14,2	14,3	34,9
Osuus osakkuus- yhtiöiden tuloksista	0,3	0,4	0,0	0,3	1,2
Liikevoitto	30,1	37,6	21,5	32,1	123,2
Rahoituskulut	10,4	9,8	30,5	17,6	50,7
Rahoitustuotot	1,2	3,3	11,4	4,9	18,5
Tulos ennen veroja	20,9	31,0	2,4	19,4	91,0
Tuloverot	-6,2	-7,6	-2,3	-5,4	-27,5
Tilikauden tulos	14,7	23,4	0,1	14,0	63,5

Tilikauden tuloksen jakautuminen

Emoyhtiön omistajille	13,7	22,1	-1,3	12,1	55,9
Vähemmistölle	1,0	1,4	1,5	1,9	7,6

Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos

Tulos/osake, laimennettu ja laimentamaton, euroa	0,80	1,30	-0,08	0,71	3,28
---	------	------	-------	------	------

2) KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	4-6/ 2009	4-6/ 2008	1-6/ 2009	1-6/ 2008	1-12/ 2008
Tilikauden tulos	14,7	23,4	0,1	14,0	63,5
Muuntoerot	-1,1	0,1	0,4	-0,4	-6,4
Ulkomaiseen tytäryhtiöön tehdyn nettosijoituksen suojaus	0,5	0,0	-0,5	0,2	1,6
Rahavirran suojaus	0,2	1,4	-0,4	0,9	-1,9
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	-0,4	1,6	-0,5	0,6	-6,7
Tilikauden laaja tulos	14,4	25,0	-0,4	14,6	56,8
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	13,3	23,6	-1,9	12,7	49,2
Vähemmistölle	1,0	1,4	1,5	1,9	7,6

3) KONSERNITASE

Milj. euroa	06/2009	06/2008	12/2008
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	188,4	191,0	187,0
Liikearvot	76,8	76,5	74,9
Muut aineettomat hyödykkeet	2,4	2,7	2,5
Sijoitukset	11,1	9,2	10,7
Laskennallinen verosaaminen	14,9	9,4	7,2
Muut pitkäaikaiset saamiset	6,6	5,6	6,3
Yhteensä	300,2	294,3	288,7
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	417,7	393,9	398,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	504,3	614,8	476,3
Rahavarat	111,0	76,0	250,1
Yhteensä	1 033,0	1 084,7	1 124,7
Varat yhteensä	1 333,2	1 379,0	1 413,3

Oma pääoma ja velat

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

Osakepääoma	34,0	34,0	34,0
Ylikurssirahasto	5,8	5,8	5,8
Arvonmuutosrahasto	-2,2	1,1	-1,7
Muuntoerot	-4,8	-0,2	-4,7
Edellisten tilikausien voitto	265,4	224,8	224,8
Tilikauden tulos	-1,3	12,1	55,9
Oma pääoma ennen vähemmistöosuutta	296,9	277,6	314,0
Vähemmistöosuus	23,7	23,1	27,8
Oma pääoma yhteensä	320,5	300,7	341,8

Pitkäaikaiset velat

Laskennalliset verovelat	16,5	15,7	18,7
Eläkevelvoitteet	0,2	0,6	0,2
Varaukset	2,0	2,2	2,2
Rahoitusvelat	267,8	118,3	118,8
Muut velat	2,4	1,2	1,3
Yhteensä	288,8	138,0	141,2

Lyhytaikaiset velat

Ostovelat ja muut velat	427,9	461,3	455,6
Varaukset	7,5	5,7	7,1
Rahoitusvelat	288,4	473,3	467,7
Yhteensä	723,9	940,3	930,4

Oma pääoma ja velat yhteensä	1 333,2	1 379,0	1 413,3
------------------------------	---------	---------	---------

4) KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	1-6/ 2009	1-6/ 2008	1-12/ 2008
Tulos ennen veroja	2,4	19,4	91,0
Poistot	14,2	14,3	34,9
Muut oikaisut	16,8	10,0	26,7
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	33,4	43,6	152,6
Käyttöpääoman muutos	-63,3	-174,0	-45,3
Rahoituserät	-26,7	-15,5	-31,4
Maksetut välittömät verot	-14,1	-28,8	-51,2
Liiketoiminnan rahavirta	-70,6	-174,6	24,6
Investoinneista saadut rahavirrat	1,9	8,5	15,2
Investoinneista suoritettavat rahavirrat	-18,2	-32,4	-43,2
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-0,3	-0,8	-1,6
Lainojen nostot	406,7	1 204,2	1 740,4
Lainojen takaisinmaksut	-438,8	-974,9	-1 528,9
Maksetut osingot	-17,9	-32,6	-32,6
Rahoituksen rahavirta	-50,3	195,9	177,3
Rahavarojen muutos	-137,1	-2,5	174,0
Rahavarat kauden alussa	250,1	78,5	78,5
Rahavarojen muuntoero	-1,9	0,0	-2,4
Rahavarat kauden lopussa	111,0	76,0	250,1

5) LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Kerty- neet voitto- varat	Vähem- mistö- osuus	Oma pääoma yhteen- sä
Oma pääoma 1.1.2008	34,0	5,8	0,1	0,2	255,4	23,7	319,2
Osinkovelan peruutus					0,0		0,0
Osingonjako					-30,6	-2,0	-32,6
Vähemmistö- omistuksen muutos						-0,6	-0,6
Tilikauden laaja tulos			-0,3	0,9	12,1	1,9	14,6
Oma pääoma 30.6.2008	34,0	5,8	-0,2	1,1	236,9	23,1	300,7
Milj. euroa	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Kerty- neet voitto- varat	Vähem- mistö- osuus	Oma pääoma yhteen- sä
Oma pääoma 1.1.2008	34,0	5,8	0,1	0,2	255,4	23,7	319,2
Osinkovelan peruutus					0,0		0,0
Osingonjako					-30,6	-2,9	-33,6
Vähemmistö- omistuksen muutos						-0,6	-0,6
Tilikauden laaja tulos			-4,8	-1,9	55,9	7,6	56,8
Oma pääoma 31.12.2008	34,0	5,8	-4,7	-1,7	280,7	27,8	341,8

Milj. euroa	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Kertyneet voitto- varat	Vähem- mistö- osuus	Oma pääoma yhteen- sä
Oma pääoma 1.1.2009	34,0	5,8	-4,7	-1,7	280,7	27,8	341,8
Osingonjako					-15,3	-2,0	-17,3
Vähemmistö- omistuksen muutos						-3,6	-3,6
Tilikauden laaja tulos			-0,1	-0,4	-1,3	1,5	-0,4
Oma pääoma 30.6.2009	34,0	5,8	-4,8	-2,2	264,1	23,7	320,5

6) KONSERNIN TULOSLASKELMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Milj. euroa	4-6/ 2009	1-3/ 2009	10-12/ 2008	7-9/ 2008	4-6/ 2008
Liikevaihto	544,6	336,9	742,5	648,5	645,9
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-505,3	-340,6	-697,7	-582,5	-599,4
Poistot	9,5	4,7	7,2	13,5	9,3
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	0,3	-0,2	-0,1	1,1	0,4
Liikevoitto	30,1	-8,6	37,5	53,6	37,6
Rahoituskulut	10,4	20,1	27,9	5,2	9,8
Rahoitustuotot	1,2	10,3	13,4	0,2	3,3
Tulos ennen veroja	20,9	-18,4	23,0	48,6	31,0
Tuloverot	-6,2	3,9	-10,3	-11,8	-7,6
Tilikauden tulos	14,7	-14,6	12,7	36,8	23,4
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	13,7	-15,0	9,3	34,5	22,1
Vähemmistölle	1,0	0,4	3,4	2,3	1,4
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos Tulos/osake, laimennettu ja laimentamaton, euroa	0,80	-0,88	0,55	2,03	1,30

7) SEGMENTTI-INFORMAATIO

Lemminkäinen-konsernissa johdolla tarkoitetaan Lemminkäinen Oyj:n toimitusjohtajaa, joka on ylin operatiivinen päätöksentekijä. Johdolle toimitettavassa segmenttiraportoinnissa esitetään liikevaihto, poistot, liikevoitto, rahoituserät ja tulos ennen veroja sekä varoina ja velkoina käyttöomaisuus, vaihto-omaisuus, myyntisaamiset ja ostovelat.

Johdolle raportoitavat segmenttitiedot on pääsääntöisesti laadittu samoilla laskentaperiaatteilla kuin konsernitilinpäätös. Segmenttiraportoinnissa ei huomioida laskennallisia eriä. Tällaisia ovat muun muassa rahoitusleasingillä hankittujen hyödykkeiden poistot ja maksuista erotetut korot sekä takuuvaukset ja realisoitumattomat johdannaisvoitot tai -tappiot. Rahoitusleasingjärjestelyt on käsitelty johdon segmenttiraportoinnissa tavallisina vuokrasopimuksina, mikä poikkeaa IFRS-tilinpäätöksen laadintaperiaatteista. Osakkuusyrietykset yhdistellään segmenttiraportoinnissa omistusosuuden suhteessa rivi-riviltä-menetelmällä. IFRS-tilinpäätöksessä osakkuusyrietykset yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Segmenttiraportoinnissa segmenttien välistä myyntiä ei kohdisteta segmenteille sen vähäisyyden vuoksi eikä sitä raportoida johdolle.

Milj. euroa	Liike- vaihto	Poistot	Liike- voitto	Rahoitus- erät	Tulos ennen veroja
1-6/2009					
Talonrakentaminen	432,1	1,4	21,1	-5,5	15,5
Infrarakentaminen	300,2	12,3	-3,7	-6,6	-10,3
Talotekniikka	115,9	0,4	5,1	0,4	5,5
Rakennustuotteet	56,4	1,2	0,7	-0,4	0,3
Muut toiminnot	5,4	0,4	-2,3	-3,5	-5,8
Konsernieliminointi	-24,5				
Segmentit yhteensä	885,5	15,7	20,9	-15,7	5,2
Täsmäytyserät	-4,0	-1,5	0,6	-3,4	-2,8
Konserni yhteensä, IFRS	881,6	14,2	21,5	-19,1	2,4

Liikevaihdon täsmäytyserät muodostuvat osakkuusyrietysten pääomaosuuskäsittelystä -5,4 milj. euroa ja segmenttiraportoinnissa liiketoiminnan muista tuotoista liikevaihtoon kirjatusta eristä.

Liikevoiton täsmäytyserät muodostuvat henkilöstökuluista 0,9 milj. euroa, rahoitusleasingin IFRS-käsittelystä 1,0 milj. euroa, kalustoaktivoinnista -0,4 milj. euroa, osakkuusyrietysten pääomaosuuskäsittelystä -0,1 milj. euroa ja muista tilinpäätösvienneistä -0,9 milj. euroa.

Rahoituserien täsmäytyserät ovat rahoitusleasingkorkoja -0,9 milj. euroa, kurssieroja, korkojen jaksotuseroja ja johdannaisten realisoitumattomia voittoja ja -tappioita.

Milj. euroa	Liike- vaihto	Poistot	Liike- voitto	Rahoitus- erät	Tulos ennen veroja
1-6/2008					
Talonrakentaminen	572,8	1,5	19,6	-5,1	14,5
Infrarakentaminen	351,4	11,8	0,7	-2,2	-1,5
Talotekniikka	124,6	0,4	7,3	1,0	8,3
Rakennustuotteet	70,8	1,3	3,4	-0,3	3,0
Muut toiminnot	6,5	0,4	-1,9	-3,7	-5,6
Konsernieliminointi	-28,8				
Segmentit yhteensä	1 097,3	15,3	29,0	-10,3	18,6
Täsmäytyserät	-6,6	-1,1	3,1	-2,3	0,8
Konserni yhteensä, IFRS	1 090,8	14,3	32,1	-12,7	19,4

Liikevaihdon täsmäytyserät muodostuvat osakkuusyrietysten pääomaosuuskäsittelystä -5,4 milj. euroa ja segmenttiraportoinnissa liiketoiminnan muista tuotoista liikevaihtoon kirjatusta eristä.

Liikevoiton täsmäytyserät muodostuvat henkilöstökuluista -1,2 milj. euroa, johdannaisten myyntivoitosta 0,8 milj. euroa, rahoitusleasingin IFRS-käsittelystä 2,9 milj. euroa, osakkuusyrietysten pääomaosuuskäsittelystä 0,1 milj. euroa ja muista tilinpäätösvienneistä 0,5 milj. euroa.

Rahoituserien täsmäytyserät ovat rahoitusleasingkorkoja -0,8 milj. euroa, kurssieroja, korkojen jaksotuseroja ja johdannaisten realisoitumattomia voittoja ja -tappioita.

LIKEVAIHTO

Milj. euroa	4-6/ 2009	4-6/ 2008	1-6/ 2009	1-6/ 2008	1-12/ 2008
Talonrakentaminen	233,4	295,7	432,1	572,8	1 207,5
Infrarakentaminen	228,3	256,4	300,2	351,4	920,3
Talotekniikka	60,6	68,0	115,9	124,6	269,9
Rakennustuotteet	37,8	45,8	56,4	70,8	156,0
Muut toiminnot	2,9	3,6	5,4	6,5	13,5
Konsernieliminointi	-14,9	-17,3	-24,5	-28,8	-65,7
Segmentit yhteensä	548,0	652,1	885,5	1 097,3	2 501,5
Täsmäytyserät	-3,4	-6,3	-4,0	-6,6	-19,7
Konserni yhteensä, IFRS	544,6	645,9	881,6	1 090,8	2 481,8

LIKEVOITTO

Milj. euroa	4-6/ 2009	4-6/ 2008	1-6/ 2009	1-6/ 2008	1-12/ 2008
Talonrakentaminen	11,4	9,2	21,1	19,6	69,7
Infrarakentaminen	14,1	17,1	-3,7	0,7	26,2
Talotekniikka	2,6	5,6	5,1	7,3	16,3
Rakennustuotteet	3,2	4,6	0,7	3,4	10,5
Muut toiminnot	-2,1	-0,8	-2,3	-1,9	-3,3
Segmentit yhteensä	29,2	35,6	20,9	29,0	119,4
Täsmäytyserät	0,9	2,0	0,6	3,1	3,8
Konserni yhteensä, IFRS	30,1	37,6	21,5	32,1	123,2

LIKEVAIHTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Milj. euroa	4-6/ 2009	1-3/ 2009	10-12/ 2008	7-9/ 2008	4-6/ 2008
Talonrakentaminen	233,4	198,7	426,9	207,8	295,7
Infrarakentaminen	228,3	71,9	222,3	346,6	256,4
Talotekniikka	60,6	55,3	76,5	68,8	68,0
Rakennustuotteet	37,8	18,6	34,2	51,0	45,8
Muut toiminnot	2,9	2,5	3,7	3,3	3,6
Konsernieliminointi	-14,9	-9,6	-17,2	-19,7	-17,3
Segmentit yhteensä	548,0	337,5	746,3	657,8	652,1
Täsmäytyserät	-3,4	-0,6	-3,8	-9,3	-6,3
Konserni yhteensä, IFRS	544,6	336,9	742,5	648,5	645,9

LIKEVOITTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Milj. euroa	4-6/ 2009	1-3/ 2009	10-12/ 2008	7-9/ 2008	4-6/ 2008
Talonrakentaminen	11,4	9,7	35,5	14,6	9,2
Infrarakentaminen	14,1	-17,8	-4,8	30,3	17,1
Talotekniikka	2,6	2,5	3,7	5,4	5,6
Rakennustuotteet	3,2	-2,5	1,2	5,9	4,6

Muut toiminnot	-2,1	-0,2	-0,1	-1,3	-0,8
Segmentit yhteensä	29,2	-8,3	35,6	54,8	35,6
Täsmäyttyserät	0,9	-0,4	1,9	-1,2	2,0
Konserni yhteensä, IFRS	30,1	-8,6	37,5	53,6	37,6

VARAT

Milj. euroa	6/2009	6/2008	12/2008
Talonrakentaminen	357,5	491,4	467,5
Infrarakentaminen	365,1	364,4	294,5
Talotekniikka	30,1	34,7	33,0
Rakennustuotteet	52,8	57,5	46,3
Muut toiminnot	43,2	41,2	41,0
Segmentit yhteensä	848,7	989,1	882,2
Segmenteille kohdistamattomat varat ja konsernieliminoinnit yhteensä	484,5	389,9	531,1
Konserni yhteensä, IFRS	1 333,2	1 379,0	1 413,3

VELAT

Milj. euroa	6/2009	6/2008	12/2008
Talonrakentaminen	34,2	60,5	57,6
Infrarakentaminen	78,9	81,7	55,9
Talotekniikka	8,4	8,8	10,0
Rakennustuotteet	5,6	7,7	5,8
Muut toiminnot	0,5	0,5	0,7
Segmentit yhteensä	127,6	159,1	129,9
Segmenteille kohdistamattomat velat ja konsernieliminoinnit yhteensä	885,2	919,2	941,6
Konserni yhteensä, IFRS	1 012,7	1 078,3	1 071,5

8) TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	6/2009	6/2008	12/2008
Oman pääoman tuotto, %	0,0	4,5	19,2
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,6	4,7	17,7
Liikevoitto-%	2,4	2,9	5,0
Omavaraisuusaste, %	26,3	23,9	26,2
Gearing, %	138,9	171,5	98,4
Korollinen nettovelka, milj. euroa	445,2	515,6	336,4
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa (sis. leasingostot)	19,4	35,6	60,2
Tilaukanta, milj. euroa	1 156,0	1 696,7	1 064,5
-josta kansainvälisen liike- toiminnan osuus, milj. euroa	352,9	456,4	263,1
Henkilöstö keskimäärin	8 543	9 498	9 776
Henkilöstö kauden lopussa	9 589	10 919	8 910
Liikevaihto milj. euroa	881,6	1 090,8	2 481,8
-josta kansainvälisen liike-			

toiminnan osuus, milj. euroa	223,3	282,4	676,7
% liikevaihdosta	25,3	25,9	27,3

9) OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	6/2009	6/2008	12/2008
Tulos/osake, euroa	-0,08	0,71	3,28
Oma pääoma/osake, euroa	17,44	16,31	18,45
Osinko/osake, euroa			0,90
Osinko/tulos, %			27,4
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	323,7	493,8	222,1
Kurssi kauden lopussa, euroa	19,02	29,01	13,05
Vaihto kaudella, 1 000 kpl	884	2 158	3 185
Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl	17 021	17 021	17 021

10) AINEELLISET HYÖDYKKEET

Milj. euroa	06/2009	06/2008	12/2008
Hankintameno tilikauden alussa	444,8	411,5	411,5
Muuntoero	2,1	0,3	-6,6
Lisäykset	17,5	32,0	56,6
Lisäykset yritysten yhteenliittymistä	0,0	1,6	2,3
Vähennykset	-19,9	-10,3	-19,1
Kertyneet poistot	-256,1	-244,2	-257,8
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	188,4	191,0	187,0

11) MYYDYT LIIKETOIMINNOT

Konsernilla ei ole IFRS 5 -standardin tarkoittamia myytäviksi luokiteltavia pitkäaikaisia omaisuuseriä katsauskauden päättyessä.

Konsernissa ei ole myyty liiketoimintoja alkuvuoden aikana.

12) LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Milj. euroa	06/2009	06/2008	12/2008
Tavaroiden ja palveluiden myynti Osakkuusyrietyksille	1,0	0,0	0,0
Tavaroiden ja palveluiden osto Osakkuusyrietyksiltä	0,0	3,0	4,1
Myyntisaamiset Osakkuusyrietyksiltä	1,0	0,1	0,0

Ostovelat			
Osakkuusyrittäksille	0,0	0,3	0,0

13) KONSERNIN ANTAMAT VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	6/2009	6/2008	12/2008
Vakuudet omista sitoumuksista			
Annetut kiinteistökiinnitykset	80,0	1,5	1,5
Annetut yritysikiinnitykset	378,8	94,8	40,6
Pantatut arvopaperit	0,3	0,6	0,3
Talletukset	0,1	0,0	0,2
Yhteensä	459,3	96,9	42,7
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut yritysikiinnitykset	840,0	0,0	0,0
Takaukset			
Osakkuusyrittästen puolesta	18,8	0,1	49,1
Muiden puolesta	26,1	8,4	19,9
Peruuttamattomien vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat			
Vuoden tai sitä lyhyemmän ajan kuluessa	10,4	7,1	9,9
Yli yhden, mutta enintään viiden vuoden kuluessa	22,4	29,4	26,6
Yli viiden vuoden kuluessa	20,9	22,1	18,9
Yhteensä	53,7	58,6	55,4
Investointien ostositoumukset	13,4	7,3	13,2
Johdannaissopimukset			
Valuuttatermiinit			
Nimellisarvo	56,7	55,4	81,2
Käypä arvo	3,8	0,1	5,1
Valuuttaoptiot, ostetut			
Nimellisarvo	25,3	0,0	0,0
Käypä arvo	0,4	0,0	0,0
Valuuttaoptiot, asetetut			
Nimellisarvo	14,8	0,0	0,0
Käypä arvo	-0,2	0,0	0,0
Korko-optiot, ostetut			
Nimellisarvo	0,8	2,6	1,4
Käypä arvo	0,0	0,0	0,0
Korko-optiot, asetetut			
Nimellisarvo	0,8	2,6	1,4
Käypä arvo	0,0	0,0	0,0

Koronvaihtosopimukset			
Nimellisarvo	66,1	77,7	71,9
Käypä arvo	-3,6	1,4	-2,7

Sopimusten käypä arvo on tilinpäätöspäivän markkinahinnan perusteella laskettu voitto tai tappio sopimuksen sulkemisesta.

14) OIKEUDENKÄYNNIT

Markkinaoikeus määräsi joulukuussa 2007 seitsemälle asfalttialan yritykselle kilpailunrajoituslain vastaisesta menettelystä yhteensä 19,4 miljoonan euron seuraamusmaksut, josta Lemminkäiselle 14 milj. euroa. Kilpailuviraston esitys Lemminkäiselle oli 68 milj. euroa.

Lemminkäisen lisäksi kilpailuvirasto ja eräät muut asfalttialan yritykset valittivat markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka on ilmoittanut, että sen tarkoituksena on antaa asiassa ratkaisu syyskuussa 2009.

Helsingin kärjäoikeuteen jätettyjen haastehakemusten mukaan eri kunnat tulevat vaatimaan Lemminkäiseltä ja muilta asfalttiyhtiöiltä vahingonkorvausta, mikäli korkein hallinto-oikeus toteaa, että ko. kuntien alueella on ollut kilpailunrajoituslain vastaista toimintaa. Tiehallinto on vaatinut Lemminkäiseltä enintään 10,5 milj. euroa ja yhteisvastuullisesti muiden asfalttiyhtiöiden kanssa enintään 5,6 milj. euroa.

Vaatimukset perustuvat kilpailuviraston väitteisiin siitä, että kielletyt kilpailunrajoitukset olisivat nostaneet päällysteiden hintatasoa tiettyinä ajanjaksoina. Lemminkäinen on kiistänyt nämä väitteet sekä markkinaoikeudessa että korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Lisäksi suuri osa Lemminkäisen tietoon tulleista haastehakemuksista koskee alueita ja/tai ajankohtia, joiden osalta markkinaoikeus on katsonut päätöksessään, että Lemminkäinen ei ole toiminut kilpailunrajoituslain vastaisesti.

Kaikissa haastehakemuksissa on pyydetty, että korvausvaatimukset jätetään lepäämään ja niiden käsittelyä jatketaan vain, jos korkein hallinto-oikeus päätyy katsomaan Lemminkäisen rikkoneen kilpailunrajoituslakia haastehakemuksissa tarkoitetuilla alueilla ja niissä mainittuina ajanjaksoina. Lemminkäinen on yhtynyt lepäämäänjättämispyyntöihin, mutta pitää esitettyjä korvausvaatimuksia perusteettomina. Vaatimuksista ei ole tehty kuluvarausta.